

Januari 2026

Carolina Lunde, Christel Backman, Agnes Nurbo, Anna Elvö och Therése Skoog.

Innehåll

Innehåll.....	2
Sammanfattning.....	4
Bakgrund	6
Syfte.....	6
Projektorganisation	7
Ekonomi.....	7
Spridning och kommunikation	8
Metod	8
Photovoice.....	8
Etikprövning	9
Deltagare och rekrytering	9
Genomförande	9
Resultat.....	11
Hur upplever studenter befintliga fysiska lärmiljöer på Samhällsvetenskapliga fakulteten?	11
Vad utmärker en fysisk lärmiljö som är trivsamt och där studenter vill vara?	15
Hur bör fysiska lärmiljöer utformas för att studenter ska känna trivsel och välbefinnande?	17
Rekommendationer	19
Referenser	20

Framtidens fysiska lärmiljöer

En god fysisk lärmiljö är en miljö med en variation av olika typer av studieplatser som är anpassade till den funktion de ska fylla. Det finns goda möjligheter att ladda datorer och mobiltelefoner. Lokalerna är ljuddämpade och har en god ljudmiljö liksom en anpassad ventilation och behaglig inomhustemperatur. Sittmöblerna är bekväma. I miljön finns såväl textilier som konst och levande växter som bidrar till en god atmosfär. I anslutning till lärmiljön finns förvaringsskåp där studenterna med hjälp av sina studentkort kan låsa in ytterkläder, värdesaker och väskor under tiden som de befinner sig i lokalerna. I lokalerna finns också möjlighet för studenterna att få tillgång till prissvärt kaffe, te och mat. Lokalerna är tillgängliga för alla studenter oavsett funktionsvariationer och hinder i tillgänglighet åtgärdas skyndsamt. Det finns tillgång till en trevlig utomhusmiljö med gott om sittplatser för såväl paus som studier.

Utdrag ur "Studenternas förslag på åtgärder" ur rapporten på sidan 16–17.

Författarnas tack

SHAPE-projektet har utgått från studenters egna perspektiv och tankar för att generera kunskap om och förståelse för hur informella fysiska lärmiljöer kan utformas för att studenter ska välja att vara där och trivas. Studenterna har bidragit med många värdefulla och konkreta förslag till hur lärmiljöerna kan förbättras. Projektgruppen vill därför rikta ett stort tack till de studenter som deltagit i projektet. Tack för er tid, ert engagemang och för alla era intressanta reflektioner, frågor och förslag!

Sammanfattning

Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet har under år 2025 genomfört projektet *SHAPE – Student Health and Physical Environments*. Projektet har syftat till att undersöka studenters upplevelser av fysiska lärmiljöer vid Samhällsvetenskapliga fakulteten och hur miljöerna kan utformas för att öka studenters trivsel och välmående. I förlängningen kan detta antas bidra till studenters lärande och kvarvaro i utbildningen. Fokus har varit på *informella fysiska lärmiljöer*, det vill säga lärmiljöer utanför de traditionella lärosalarna.

I projektet SHAPE har den vetenskapliga, kvalitativa metoden *photovoice* (Wang & Burris, 1997, Wass et al., 2020) använts. I korthet används metoden för att ge tillgång till en grups (till exempel studenters) tankar och erfarenheter kring ett specifikt fenomen genom att deltagarna tar foton som sedan ligger till grund för en gemensam diskussion. I linje med metoden genomfördes projektet i följande tre steg:

1. Efter ett gemensamt informationsmöte inleddes en tvåveckorsperiod där deltagande studenter tog bilder på platser som illustrerade deras upplevelse av informella fysiska lärmiljöer. Det kunde exempelvis vara platser/miljöer där de sett förändringspotential eller som de velat lyfta som goda exempel på trivsamma informella lärmiljöer.
2. Studenterna träffades därefter i en workshop och diskuterade bilderna tillsammans.
3. I anslutning till workshopen lämnade studenterna förslag på konkreta åtgärder som de ansåg skulle förbättra de informella, fysiska lärmiljöerna vid fakulteten.

Totalt genomfördes två datainsamlingar utifrån stegen ovan; en under vårterminen 2025 och en under höstterminen 2025. Material som samlades in var studenternas bilder, anteckningar och ljudinspelning från diskussioner, samt studenternas skriftliga reflektioner. Materialet analyserades innehållsmässigt och tematiserades utifrån beskrivningar av vad som hindrar respektive möjliggör för studenter att vilja vara på campus. Hindrande faktorer var brister i den fysiska miljön (till exempel kyla, kalhet, slitage, obekväma möbler), platsbrist och platser som är dåligt anpassade efter studenters behov, en avsaknad av förvaringsmöjligheter samt ett dyrt och begränsat caféutbud. Främjande faktorer för att vilja vara på campus var en positiv känsla av att vara en del av ett större akademiskt sammanhang, valfrihet och variation (exempelvis att det finns olika typer av platser för olika ändamål), miljöer som känns rogivande, mysiga och hemlika, samt inbjudande utemiljöer. Ljusinsläpp, estetiskt tilltalande färgskalor, textilier och utsmyckningar uppfattades också bidra till en inbjudande lärmiljö.

För att utveckla den fysiska lärmiljön vid Samhällsvetenskapliga fakulteten föreslår projektgruppen att fakulteten vidtar följande åtgärder (utan inbördes ordning):

- Inrätta platser för läsbar förvaring på campus.
- Uppgradera slitna möbler samt ombesörj ommålning av väggytor.
- Se över möblering så att det finns en variation av platser, till exempel platser som möjliggör att sitta enskilt likväl som platser som främjar social interaktion.
- Ta fram lättillgänglig information om vilka studieplatser som är bokningsbara.
- Inred med fler levande växter.
- Inred miljöerna med färg, textilier, textilkonst, affischer, böcker, tavlor och andra typer av utsmyckningar.
- Skapa mer "mysbelysning" i miljöerna, exempelvis genom portabla bordslampor och möjlighet att styra belysningens intensitet.

- Skapa studieplatser med höj- och sänkbara bord och stolar.
- Arbeta med ljuddämpande åtgärder av olika slag: fler mattor, paneler på väggarna, stoppmöbler etcetera.
- Genomför ett försök med mindre kostsamma inköp (till exempel filter) för att undersöka om det är möjligt att utrusta de informella lärmiljöerna på detta sätt utan att miljöerna drabbas av skadegörelse eller stöld.
- Undersök möjligheten att inrätta "studentkök" eller "studentcaféer" med tillgång till exempelvis kaffe- och vattenkokare.

Projektgruppen rekommenderar att det fortsatta arbetet med att anpassa och utveckla fakultetens informella lärmiljöer sker i dialog med studenterna.

Bakgrund

Samhällsvetenskapliga fakulteten beslutade 2024 att undersöka studenters upplevelser av fysiska informella lärmiljöer vid Samhällsvetenskapliga fakulteten för att förstå hur studenter anser att dessa kan utformas för att öka studenters trivsel och välmående.

Bakgrunden till beslutet är dels ett tidigare projekt – Hållbara och tillgängliga lärmiljöer (HTL) – som fakulteten drev under 2021–2023 (Skoog, Frisk & Nurbo 2023), dels den enkät som Samhällsvetenskapliga fakulteten genomförde 2023 om studenters arbetsmiljö. Såväl HTL-projektet som arbetsmiljöenkäten visade på att studenterna uttryckte behov av att förbättra den fysiska miljön på campus. I enkäten beskrev flera studenter upplevelser av att lokalerna var trånga, fullbokade och upplevdes som stressiga. Tidigare forskning har även visat hur designen och utformningen av den fysiska miljön kan påverka relationerna mellan de studenter som vistas inom den och i värsta fall motverka studenters sammanhållning och känsla av samhörighet, liksom självbilden bland dem som befinner sig och studerar där (Asim et al 2023, Muhammad et al 2014, Wilson & Cotgrave 2016, Worsley, J. D. et al, 2021).

I HTL-projektet genomfördes en systematisk litteraturoversikt av nationella och internationella insatser på strukturnivå för att främja studenters hälsa (Olsson et al, 2024). Litteraturoversikten visade att enkla åtgärder för att anpassa och förändra den fysiska miljön, genom att exempelvis tillföra gröna växter i lektionssalar, kan öka studenternas psykiska välbefinnande (van den Bogerd et al 2020). Samhällsvetenskapliga fakulteten beslutade utifrån denna bakgrund att genomföra projektet SHAPE; *Student Health and Physical Environments*, för att utveckla lärmiljöerna på campus.

Syfte

Lärosätens informella fysiska lärmiljöer är en viktig kontext för gemenskap och lärande för studenter i högre utbildning (Asim et al 2023, Muhammad et al 2014, Wilson & Cotgrave 2016, Worsley, J. D. et al, 2021). Om studenter trivs i och väljer att vara i dessa miljöer ökar också sannolikheten för att de lyckas med sin utbildning.

Syftet med projektet har varit (1) att öka förståelsen för hur studenter vid Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet upplever sin fysiska lärmiljö, med särskilt fokus på *informella fysiska lärmiljöer* – det vill säga miljöer utanför de traditionella klassrummen – och (2) utifrån den nya förståelsen identifiera konkreta åtgärder som kan vidtas för att öka studenters trivsel, välmående och lärande vid framtida utveckling av fakultetens lärmiljöer. Exempel på informella fysiska lärmiljöer är platser och ytor på campus (till exempel studieplatser, korridorer, caféer, studentkök) där studenter tenderar att samlas enskilt eller i grupp och där det ofta finns nedslagsplatser och bord.

Följande frågeställningar har väglett projektet:

- Hur upplever studenter befintliga informella, fysiska lärmiljöer på Samhällsvetenskapliga fakulteten?
- Vad utmärker en informell, fysisk lärmiljö som är trivsamt och där studenter vill vara, utifrån deras egna perspektiv?
- Hur bör fysiska lärmiljöer utformas vid fakulteten för att studenter ska känna trivsel och välbefinnande?

Projektorganisation

Projektet har genomförts under ledning av Carolina Lunde (professor och studierektor vid Psykologiska institutionen). Projektgruppen har därutöver bestått av följande personer: Christel Backman (docent och excellent lärare vid Institutionen för sociologi och arbetsvetenskap) Agnes Nurbo och Anna Elvö (kvalitetssamordnare respektive handläggare vid Samhällsvetenskapliga fakultetskansliet) samt Therése Skoog (professor, excellent lärare och vicedekan vid Samhällsvetenskapliga fakulteten).

En referensgrupp bestående av följande personer har också varit involverade i projektet:

- Jakob Sandin – Lokalhandläggare, Samhällsvetenskapliga fakultetskansliet
- Franz James – Lektor, Enheten för design och konsthantverk Steneby vid HDK Valand och expert på effekten av utformning av fysiska miljöer på individers trivsel och välmående
- David Eby och Linn Farsbo – Studeranderepresentanter, Göta studentkår

Ekonomi

Sedan 2021 pågår en nationell satsning för studenters hälsa med syfte att höja ambitionsnivån på lärosätenas arbete. Vid Göteborgs universitet kan fakultet, institution eller motsvarande söka medel för insatser som förväntas ge en positiv effekt på studenters hälsa för studenter på grundnivå och avancerad nivå. Beredningsorganet för studenters hälsa och arbetsmiljö (BESTHA) är beslutande organ för ansökningarna. Våren 2024 ansökte Samhällsvetenskapliga fakultetskansliet om totalt 200 000 kronor för projektet. Den ursprungliga planen var att projektmedlen skulle fördelas enligt följande kalkyl:

Tjänst/kategori	Summa	Kommentar
Arvode till studenter	47 500	20 studenter á 10 timme/student. Arvode 150 kr/timme
Projektledare	47 500	30 timmar inklusive OH
Excellent lärare	44 200	30 timmar inklusive OH
Kringkostnader	66 700	Exempelvis trycksaker, fika, kostnader för medskapande aktiviteter med studenterna
Totalt	200 000 kr	

Av sökta medel beviljades Samhällsvetenskapliga fakulteten 200 020 kr för utvecklingsarbete kopplat till den fysiska lärmiljön.

Under projektets gång har ursprungsbudgeten ändrats till följd av ett antal faktorer. Ersättningen per student uppgick till 1 188 kronor vid workshoppen under vårterminen (motsvarande cirka 5 timmar) och 1 318 kronor vid workshoppen under höstterminen (cirka 5,5 timmar). Den totala ersättningen till studenterna uppgick i slutändan till cirka 41 000 kronor. Den ursprungliga planen var att studenter skulle delta i fler möten, men i stället koncentrerades studenternas medverkan till ett gemensamt workshopstillfälle per termin. Fler studenter än beräknat (totalt 32) deltog i projektet, men färre antal möten hölls alltså, vilket är orsaken till att ersättningsnivån har sjunkit. Projektledarens ersättning och antal arbetade timmar har höjts. Likaså har den excellenta lärarens ersättning samt antal arbetade timmar justerats ner. Kringkostnaderna har utökats med etikprövning (5000 kr), men i övrigt enbart bestått av fika vid workshopstillfällena, vilket har medfört att ersättningsnivån för

kringkostnader har sjunkit. Kostnad för arbetsinsats för övrig projektmedlem (sakkunnig) har tillkommit. Dessa ekonomiska anpassningar har möjliggjort ett effektivare projekt, men utan att medföra en överskriden projektbudget.

Spridning och kommunikation

Lars-Olof Karlsson och Elisabet Walther Lindqvist, kommunikatörer vid Samhällsvetenskapliga fakultetskansliet, har bistått projektet med kommunikationsstöd. På fakultetens webbsida om aktuella utvecklingsprojekt finns lättillgänglig information: [Utvecklingsprojekt | Samhällsvetenskapliga fakulteten, Göteborgs universitet](#)

Under projektets gång har projektgruppen vid ett flertal tillfällen informerat om projektet för olika intressenter. Information och resultat från projektet har bland annat spridits på fakultetsnivå till fakultetsledningen, fakultetskansliet, beredningen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (BFU), Samhällsvetenskapliga fakultetens lokalkommitté (LAMK), nätverket för lika villkor samt Göta studentkårs sektionsstyrelse. På universitetsnivå har projektet lyfts fram och diskuterats i exempelvis Utbildningsnämnden och vid Högskolepedagogisk konferens (HKG) 2025. På HKG höll projektgruppen i en workshop om informella fysiska lärmiljöer för anställda vid Göteborgs universitet. Under workshoppen diskuterade deltagarna studenternas bilder och reflekterade kring hinder och möjligheter för att främja goda fysiska lärmiljöer.

Framöver planerar projektgruppen att hålla en sista avslutande workshop med anställda vid universitet som har särskild kompetens i arbete som rör lokalplanering, fysiska miljöer, studenters hälsa, arbetsmiljö och studiemiljö. Vid detta tillfälle kommer föreliggande slutrapport att utgöra underlag. Resultaten från projektet kommer slutligen att skickas in till vetenskaplig tidskrift för publicering.

Metod

Photovoice

En viktig del av SHAPE-projektet har varit att studenter ses och behandlas som centrala medskapande partners. Medskapande metoder används inom många områden, bland annat i sjukvården och i samhällsplanering, i syfte att främja inkludering och säkerställa att planering, styrning och åtgärder i möjligaste mån speglar målgruppens behov och önskemål. Metoden har alltmer kommit att inbegripa aspekter som syftar till att gynna social hållbarhet och främja arbete för att uppnå de globala målen, bland annat god hälsa, utbildning och jämlikhet (Abrahamsson 2015). Inom samhällsplanering går metoden ut på att tillsammans med medborgare planera de rum (platser) som ska byggas för just medborgare. Tillsammans med berörd målgrupp undersöks rummet och de behov som målgruppen har. Syftet är att rummet ska utformas för att faktiskt användas optimalt och att den tilltänkta målgruppen ska uppleva att rummet speglar deras behov. Forskning har visat att medborgare som deltagit i en medskapande process känner ett tydligare ägarskap för slutprodukten och/eller frågorna i högre utsträckning än medborgare som varit "mottagare" snarare än medskapare i processen (Pateman, 1970). Det är således en demokratisk insats på flera sätt då medborgare (i detta fall studenter) uppmuntras till att uttrycka sin åsikt, ta sin plats i samhället/på universitetet och samtidigt ta ansvar för de förslag och åtgärder som till slut genomförs. En rekommenderad metod för medskapande inom just högre utbildning är *photovoice* där Wang och Burris (1997) räknas som upphovsmakare (se även Wass et al., 2020). Photovoice är den vetenskapliga metod som har använts inom ramen för SHAPE-projektet.

Mer konkret innebär metoden photovoice att deltagarna inbjuds att ta fotografier för att fånga sina känslor, idéer och tankar om ett fenomen, och att de sedan inbjuds att dela sina fotografier och

tankar under intervju-sessioner tillsammans med andra studentdeltagare och involverade forskare. Syftet med såväl fotografier som intervjuer är att få till stånd ett utbyte av idéer, reflektion och kritisk dialog om det studerade fenomenet i fråga – i det här fallet studenters upplevelser av informella fysiska lärmiljöer.

Etikprövning

Innan projektstart genomfördes en etikprövning av projektet hos Etikprövningsmyndigheten (DNR 2024-08399-01). Under etiska överväganden inkluderade att tydliggöra för studenter att deras medverkan i projektet var frivilligt samt att deltagandet inte påverkade deras studieprestationer. Projektgruppen försäkrade att diskussionerna skulle genomföras på ett sätt så att alla hade möjlighet att komma till tals. Riskerna med att delta i projektet bedömdes som obefintliga, medan nyttan bedömdes som hög.

Deltagare och rekrytering

Inklusionskriterier för att delta i projektet var att vara student vid Samhällsvetenskapliga fakulteten samt behärska talad svenska, då workshoppen var planerad att genomföras på svenska. Studenterna rekryterades genom ett antal olika kanaler: e-postutskick, nyhet på studentportalen.se, via studentkåren, affischer, Instagram, muntligt genom rundvandring på campus samt via de TV-skärmar som finns på campus. Studenter fick via ovanstående kanaler ta del av ett informationsbrev (se bilaga 1). Alla studenter som önskade delta i projektet lämnade sitt skriftliga samtycke.

I SHAPE var ursprungsplanen att rekrytera cirka 20 studenter. Vid informationsträffen under vårterminen 2025 närvarade 13 studenter. Av dessa valde 8 studenter att delta i projektet genom att skicka in fotografier samt delta i den efterföljande workshoppen. För att få mer tillförlitliga data beslutade Samhällsvetenskapliga fakulteten, med godkännande från BESTHA, om att förlänga projektet ett halvår. På så vis kunde en andra omgång med studentdeltagande genomföras. Målet var att nå ungefär lika många studenter under den andra projektperioden. Under höstterminen 2025 anmälde 40 studenter intresse till informationsmötet, varav 24 studenter valde att delta i projektet. Totalt deltog således 32 studenter under hela projektperioden.

Genomförande

Projektets genomförande delades in i följande tre faser:

Fas 1

De studenter som anmält sitt intresse att delta i projektet bjöds in till ett digitalt informationsmöte där projektgruppen beskrev de olika momenten i projektet, informerade om frivilligt deltagande, samt gav utrymme för frågor. Samtliga studenter som deltog vid informationsmötet fick vidare instruktioner skickade till sig via mejl, och bjöds in till den avslutande workshoppen.

För att stimulera studenterna till att börja reflektera över fysiska lärmiljöer ombads de att förbereda sig genom att tänka på en fysisk lärmiljö som de uppskattade och trivdes i. Under mötet fick studenterna berätta om denna plats och varför de trivdes där. Det betydligt större antalet studenter vid informationsmötet för höstterminens workshop gjorde att det interaktiva verktyget Mentimeter användes för att samla in studenternas tankar. Studenterna ombads att beskriva utmärkande drag för en trivsam fysisk lärmiljö, se figur 1 nedan. Verktyget fungerar så att ju fler gånger ett ord anges, desto större framträder ordet på bilden. *Tyst, öppet, lugnt, bekvämt* och *gemenskap* är de ord som studenter angav flest gånger.

Figur 1. Ordmoln från informationsmöte. Uppmaningen till studenterna var följande: Tänk på en plats där du som student trivs. Beskriv med 1-3 ord vad som är positivt med platsen.

Fas 2

Den andra fasen bestod i att studenter självständigt tog två till fem fotografier under en tvåveckorsperiod. Studenterna fick instruktioner kring fotograferingsfasen, där det poängterades att de var fria att använda sin kreativitet när de fotograferade. Studenterna fick även instruktioner att inte ta bilder på ett sätt så att andra personer som ej gett sitt samtycke till att figurera på bilderna kunde identifieras. I slutet av tvåveckorsperioden skickade deltagande studenter in sina foton till projektgruppen via mejl. Dessa foton låg sedan till grund för gruppdiskussionerna under fas 3. Projektgruppen oidentifierade alla fotografier (till exempel genom att maskera ansikten som syntes i bild). Till det första workshoptillfället lämnade studenterna in totalt 24 bilder. Till det andra workshoptillfället uppgick antalet bilder till totalt 90 stycken. Flera studenter hade tagit bilder på samma miljöer. Det stora antalet bilder visar på ett stort engagemang från studenterna och en väl genomförd dokumentation av fakultetens/universitetets informella fysiska lärmiljöer.

Fas 3

Under fas 3 återsamlades studenterna med projektgruppen och samtalande gemensamt om de fotografier som tagits. Strukturen för de båda workshoptillfällena var snarlika. Inför mötet hade workshopledarna skrivit ut studenternas bilder. Inledningsvis samlades studenterna i grupper om två eller tre och presenterade de foton som de själva hade tagit och vad fotona representerade för dem. I nästa steg fick studenterna ägna sig åt en gemensam övning, där de kategoriserade bilder som de tyckte hörde samman på något sätt. Studenterna uppmanades att göra denna kategorisering i dialog med varandra och att diskutera huruvida ett foto hörde samman i en kategori eller i en annan. Workshopledarna (Christel Backman och Carolina Lunde vid den första workshopen, Agnes Nurbo, Christel Backman och Carolina Lunde vid den andra) ledde därefter ett samtal om studenternas kategoriseringar och fotografier.

Vid det första workshoptillfället rundades diskussionen av med en gemensam reflektion i helgrupp. Denna reflektionsdel spelades in och transkriberades. Under den andra workshopen medförde det betydligt större studentantalet (24 istället för 8 studenter) att samtalen om och kategoriseringarna av fotografierna tog längre tid. Den avslutande diskussionen om konkreta åtgärder ersattes istället av en ny Mentimeter-undersökning, där studenterna ombads ange "konkreta förslag på enkla åtgärder som gör den informella fysiska lärmiljön bättre."

Data och analys

Till grund för nedanstående resultatredovisning ligger följande insamlat material: studenternas bilder, anteckningar och ljudinspelningar från diskussioner samt studenters skriftliga reflektioner. Det insamlade materialet analyserades innehållsmässigt med utgångspunkt i projektets tre frågeställningar: (1) Hur upplever studenter befintliga fysiska lärmiljöer på Samhällsvetenskapliga fakulteten?, (2) Vad utmärker en fysisk lärmiljö som är trivsamt och där man vill vara, utifrån studenters perspektiv? samt (3) Hur bör fysiska lärmiljöer utformas för att studenter ska känna trivsel och välbefinnande? Slutligen sammanställdes studenternas konkreta åtgärdsförslag för att förbättra informella fysiska lärmiljöer vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Resultat

Studenterna som deltog i workshopparna lyfte fram många positiva och negativa aspekter av informella fysiska lärmiljöer, i huvudsak vid fakultetens lokaler men också vid andra platser på Göteborgs universitet. Det kan också nämnas att även om studenterna uppfattade många platser på likartade sätt, så fanns det också individuella skillnader i hur studenterna kände inför platserna. Projektgruppen har strävat efter att syntetisera studenternas synpunkter och perspektiv utifrån projektets övergripande frågeställningar: hur lärmiljöerna upplevs, vad som utmärker lärmiljöer där studenterna vill vara samt hur studenterna vill att lärmiljöerna ska utformas för att trivselen ska öka.

Hur upplever studenter befintliga fysiska lärmiljöer på Samhällsvetenskapliga fakulteten?

Detta avsnitt har fokus på de negativa aspekter som studenterna lyfte fram i de befintliga informella lärmiljöerna och deras beskrivningar av i vilken utsträckning det gör att de väljer bort att vistas på campus. Avsnittet därefter belyser utmärkande drag för informella fysiska lärmiljöer där studenterna trivs.

Fysiskt bristfälliga miljöer

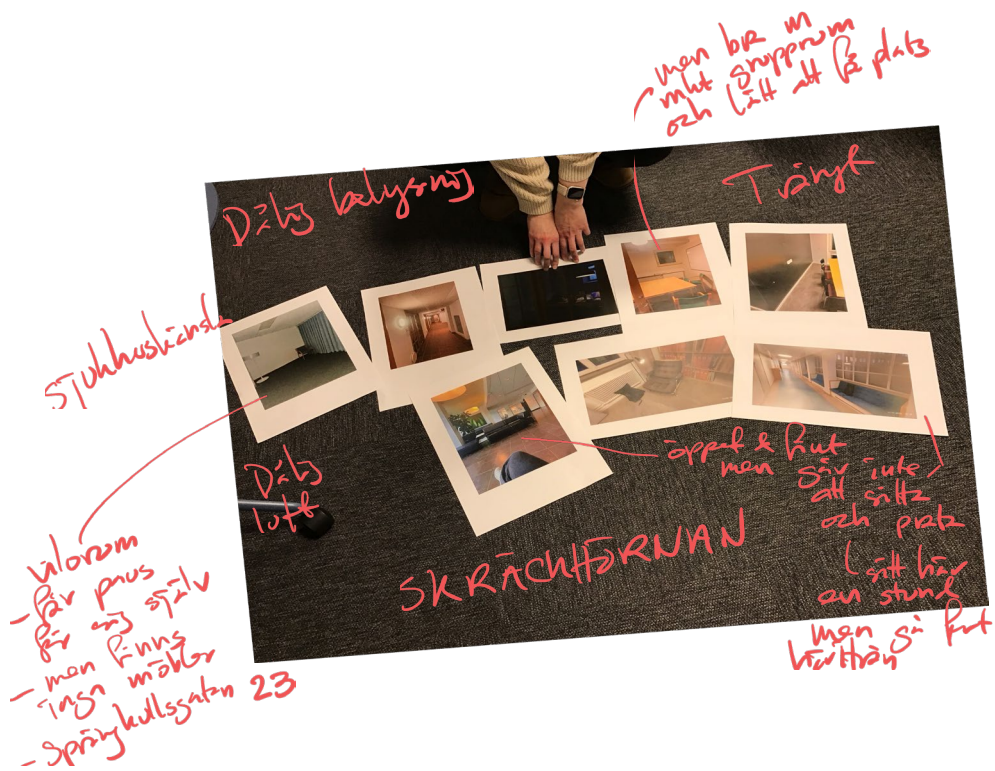
Ett återkommande tema i studenternas diskussioner var att informella fysiska lärmiljöer som på olika sätt är fysiskt bristfälliga, till exempel genom att vara kalla, mörka, kala, upplevs som ogästvänliga och otrivsamma. Ett sådant exempel var Studietorget, Campus Haga, som beskrevs på följande sätt av en student:

... väldigt, väldigt kallt och fläktarna i taket där blåser jättekallt så om man sitter där kan man bli lite stel. När man sitter i kyla och spänner sig.

Ytterligare skäl till att välja bort att vara på en plats var att den antingen var för högljudd eller för tyst. Alltför högljudda platser gjorde att man inte kunde "stänga av" och fokusera. Alltför tysta platser upplevdes också avskräckande, bland annat för att sådana platser bidrog till en självmedveten och obekväm känsla av att "alla hör om någon reser sig".

Under den andra workshopen skapade studenterna ett kluster av bilder som de benämnde "skräckhörnan" (se figur 2 nedan). Det var bilder på platser som enligt studenterna har dålig belysning, är trånga, har dålig akustik eller ger en "sjukhuskänsla". Det sistnämnda exemplifierades med ett vilorum som finns tillgängligt för studenterna och som – även om det har potential att erbjuda en stunds återhämtning – upplevdes på ett negativt sätt då vilorummet är nästan helt

omöblerat. Samtidigt menade en student att en fördel med åtminstone en av platserna i "skräckhörnan" var att där fanns det nästan alltid plats och att det var lätt att koncentrera sig eftersom det var få andra där. Detta exemplifierar också att studenter kan uppleva samma plats på olika sätt.

Figur 2. Bild från workshop föreställande sju fotografier som studenterna grupperat utifrån benämningen "skräckhörnan".

En ytterligare hindrande aspekt, och som kan insorteras under brister i den fysiska miljön, hade med tillgänglighet och inkludering att göra. En av studenternas bilder visade exempelvis en hiss som varit ur funktion under en längre tid, vilket gjorde det svårt för studenter som ej har möjlighet att gå i trappor att röra sig på campus. En student nämnde även att stolar som är vanligt förekommande i fakultetens lokaler har en väldigt liten sits, vilket upplevdes som både obekvämt och exkluderande eftersom "alla kroppar kanske inte får plats i dem".

Platsbrist och platser som är dåligt anpassade för studenters behov

Ett skäl för att välja att stanna hemma var på grund av platsbrist, där studenterna på vissa ställen upplever sig få konkurrera om några enstaka bord och stolar. Även om det finns möjlighet att boka plats på flera ställen framkom att en del studenter inte riktigt känner till var det går att boka platser. Andra upplevde också att platsbokning gör att platser blir "ockuperade" under flera timmar, oavsett om någon nyttjar platsen eller ej. En del av studenterna betonade att möjligheten till att sitta för sig själv är begränsad, och att det kan göra att man väljer att stanna hemma eftersom det annars är svårt att fokusera. Detta talar för betydelsen av att erbjuda flera olika typer av platser, såväl bokningsbara som icke-bokningsbara platser, och som lämpar sig för att sitta såväl enskilt som i grupp.

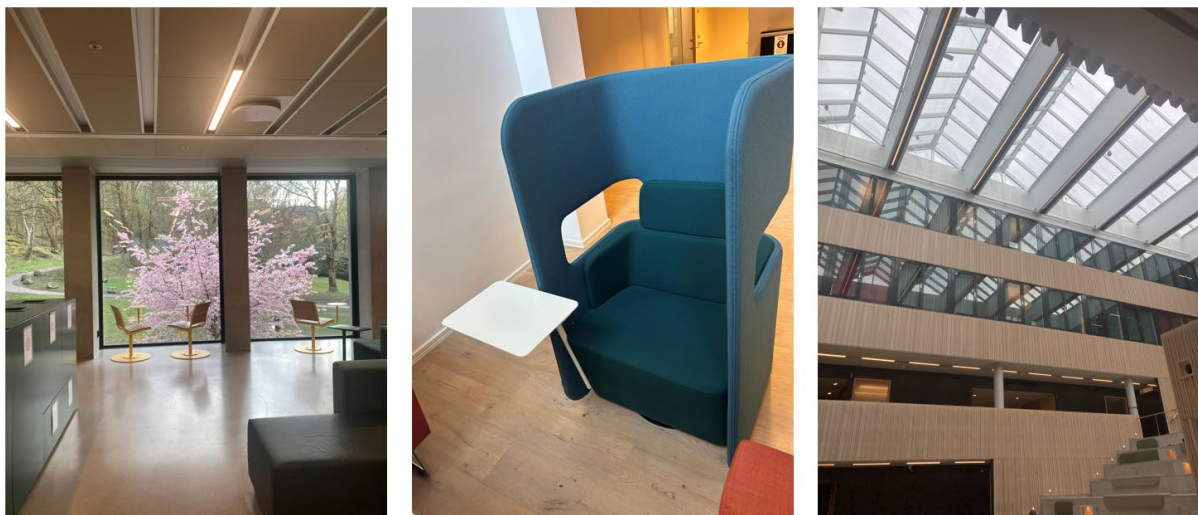
Ett ytterligare tema var dåligt anpassade eller icke-ergonomiska möbler som hinder. Som exempel på dålig ergonomi gavs stolar och soffor som är obekväma att sitta i under längre stunder, stolar och bord som inte är anpassade till varandra vad gäller höjd och annan utformning och alltför små bord.

Den standardstol som finns i många av lärosalarna och en del informella lärmiljöer beskrivs av studenterna som "dålig" utifrån att höjden passar få av dem (se figur 3).

Figur 3. Ett runt bord med fem röda "standardstolar" på Campus Haga.

Vad gäller utformningen av platser och möbler angav studenterna soffor och sittplatser placerade på rad, istället för i grupper, som exempel på dåligt utformade platser då placeringarna försvårar möjligheten att föra samtal i grupp. Alltför öppna platser där studenterna känner sig iakttagna av andra var ytterligare exempel på dåligt anpassade miljöer. Även möbleringar som är sammansatta av flera olika typer av möbler, som inte riktigt passar ihop och ger ett rörigt intryck lyftes fram som platser där studenterna inte ville vistas.

Figur 4. Gul snurrstol med litet fast bord på Humanistiska fakulteten. Blå fåtölj med ett tillhörande litet fast vitt bord. Trappa vid Humanistiska fakulteten.

Vid båda workshopstillfällena hade studenter tagit bilder på platser som kan upplevas som estetiskt tilltalande men där de hade svårt att se platsens funktion annat än som en plats där man kan "pusta ut efter ett prov" och "sitta fem minuter" (figur 4; gula stolen på Humanisten) eller som att det är en

fin plats (figur 4; trappan vid Humanistiska fakulteten) ”men vad ska man göra med det?” Återigen lyftes att platsen är anpassad för att ”sitta på rad” och att det blir ”svårt att diskutera”. En student hade tagit bild på en fåtölj med hög stolsrygg, öppningar i varje sida av ryggen och ett litet vitt bord (figur 4). Studenten beskrev att bordet är för litet för en dator, öppningarna i sidorna gör att mobil, dator och böcker ramlar ur stolen. Hen hade å andra sidan kommit på att det gick att sitta bekvämt i fåtöljen om en sitter på tvären och sticker ut benen genom en av öppningarna. Det tyder på att estetiskt tilltalande platser lockar studenter till sig och att de är villiga att experimentera med platserna för att hitta ett sätt att kunna använda dem på. Som vi återkommer till nedan är det viktigt att platser på campus är både funktionella och estetiskt tilltalande för att studenterna ska vilja vara på campus.

Till detta tema hör även studenternas synpunkter på platser med för stark belysning, vilket beskrevs i termer av ”sjukhusliknande” och ”operationssal”, och platser med högt i tak som beskrevs som präglade av dålig akustik och som högljudda platser. Samtidigt sågs platser med högt i tak som fina och luftiga miljöer med bra cirkulation och luftkvalitet och som gav känslan av att skapa plats för kreativitet. Med andra ord framstår det inte som att det är platser med högt i tak i sig som skapar en dåligt anpassad plats, utan snarare brist på tillräcklig ljuddämpning och anpassad belysning.

Avsaknad av förvaringsmöjligheter

I samtliga diskussioner lyftes avsaknaden av att kunna förvara sina personliga tillhörigheter på ett säkert och bekvämt sätt. Flertalet studenter beskrev detta som ett hinder för att vara på campus. En student sammanfattade det på följande sätt:

Det är ganska många saker man ska ha med sig. Bara för att ta sig in till skolan så blir det ju ofta så att man har kanske med sig en eller två böcker, en dator, en lunchlåda...

Ett ytterligare problem med att det saknas förvaringsmöjligheter var risken att råka ut för stöld vid fakultetens lokaler. En student beskrev hur studier på campus lätt blir ”ett sånt himla projekt”:

En grej som jag tänkte på är att om man vill vara effektiv och så ska man typ gå och äta eller gå på toa om man sitter själv, då vågar man ju inte lämna grejerna kvar. Och då blir det ett sånt himla projekt (...) ja, men då sitter jag hemma för då sparar jag min kognitiva energi och kraft [på att slippa] flytta runt hela tiden.

Några studenter lyfte också att det saknas krokar för att hänga upp exempelvis ytterplagg och väskor. Att behöva ”känka runt” på en massa saker och att vara beroende av att andra vaktar ens tillhörigheter (till exempel om man behöver lämna för att besöka toaletten eller för att värma mat) var tydliga och återkommande skäl för att välja att stanna hemma istället.

Det är dyrt att vara student på campus

Under båda workshoparna lyfte studenterna att det är dyrt på caféerna som finns på campus. Under den första workshoppen diskuterade studenterna hur det ser ut på det egna universitetet i jämförelse med andra lärosäten:

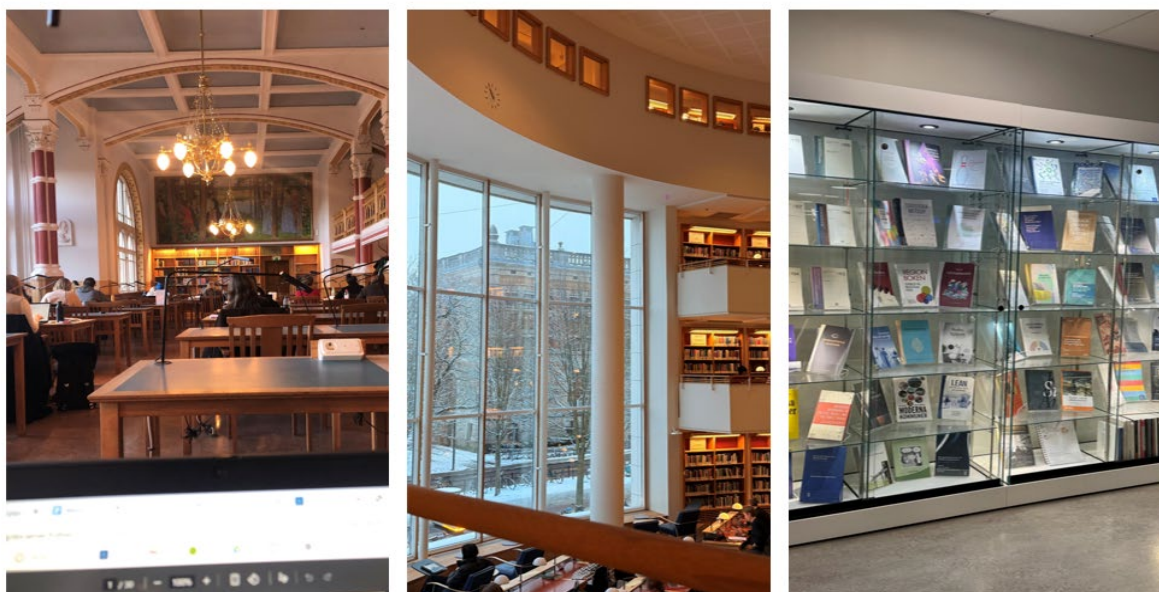
Jag tycker att caféet alltså, det är ganska dyrt om man tänker att det ligger i studentområdet. (...). Jag pluggade i Lund ett år. Och då hade de, det var ju visserligen inte via skolan, men väldigt nära skola så kunde man gå och köpa lunch för typ 40-50 spann, bara för att det var liksom i ett studentområde liksom. Det är ju väldigt bra.

Jag har förstått det som att typ Linköping eller de här stora studentklassiska studentstäderna eller universiteten att de har studentledda caféer och där kostar ju kaffe fem spann. Det är så här föreningar, olika ni vet, nationer. För nu är det ju dyrare här [i café Haga] än att gå till ICA.

Studenterna var förvisso medvetna om att caféerna erbjuder en viss studentrabatt, men upplevde också att de inte "skyltar med att de har det". Studentrabatten ifrågasattes utifrån uppfattningen om att i princip alla som vistas på campus är studenter: "Varför ska det vara studentrabatt? Gör det bara billigare eftersom det är studenter!". Här nämnde studenterna kaffekokare som billiga insatser för att både skapa hemtrevlig känsla i miljöerna och för att möjliggöra för studenterna att få billigt kaffe.

Vad utmärker en fysisk lärmiljö som är trivsamt och där studenter vill vara?

I detta avsnitt riktas fokus till sådant som studenterna återkommande lyfte fram som positiva aspekter av informella fysiska lärmiljöer, och som därmed kan sägas möjliggöra för studenterna att vara på campus. På samma sätt som för de hinder som rapporterades, framkom olika typer av möjliggörande faktorer under diskussioner med studenterna. Studenternas beskrivningar kan grupperas i följande teman: att känna tillhörighet till ett större sammanhang, platser med utsikt och uppsikt, behov av valfrihet och variation, väl utformade studieplatser med god ergonomi, mysiga och hemlika platser samt utemiljö.

Figur 5. 5a: Samhällsvetenskapliga bibliotekets läsesal, 5b: Ekonomiska bibliotekets läsesal, 5c: bokmonter med avhandlingar vid Förvaltningshögskolan.

Under båda workshopparna framkom behovet av att känna *tillhörighet till ett större – ofta akademiskt – sammanhang* som en viktig del av att vilja vara på campus. Som exempel hade studenterna i den andra workshopen tagit flera bilder från universitetsbibliotekets läsesalar, exempelvis från Ekonomiska biblioteket och från Samhällsvetenskapliga biblioteket på Vasagatan (se figur 5a och 5b). Dessa beskrevs som miljöer med bra "jobbenergi" där studenterna "pluggpluggar". Att se andra som är fokuserade och pluggar ger "draghjälp" och motivation till de egna studierna.

Miljön i Samhällsvetenskapliga biblioteket beskrevs som motiverande genom att den ger en "akademisk vibe", något som också kan tolkas som bidragande till studenternas identitet som universitetsstudenter. Studenterna som deltog i denna workshop hade även tagit bilder på miljöer där det fanns bokhyllor, både sådana som visar upp publikationer och avhandlingar (se figur 5c) och hyllor med gratis litteratur. Bokhyllorna skapade en inbjudande miljö där studenterna vill gå fram och titta vad som finns. Det beskrevs som "kul att de är stolta över vad de gjort" (bokskåp med avhandlingar) och "vill kolla vad som finns" (gratishylla med böcker).

En ytterligare aspekt av att känna sig som en del av något större återkom i beskrivningar av att välja *platser där man har utsikt och uppsikt*. Det beskrevs som positivt med platser med naturligt ljus och möjlighet till att vila blicken på något utanför. Studenterna beskrev det som att de "vill vara en del av världen" och se människor utanför eftersom det ger "perspektiv" från den uppgift som de jobbar med. Att kunna alternera mellan att titta på sin datorskärm och att titta på annat en stund, till exempel människor, konstverk eller böcker, bidrog till att känna sig mer motiverad och inspirerad:

Jag kan tycka att ha lite så här översikt, typ sitta högre upp. Vi har börjat sitta lite på vad vi kallar för balkongen. Man kan kolla ut på den här... ja på korsningen, liksom. Det är lite nice att sitta här, man kan sitta och kolla ut lite, sen sitter man och pluggar. Samma med borden som är en bit upp på Psykologen. Man tittar ut på Linnéplatsen eller man kollar ner på liksom alla som går runt.

En student gjorde en liknelse mellan att titta ut en stund på den övriga världen och att förebygga närsynthet – hon menade att genom att fästa blicken på något längre bort så får man andra perspektiv än de som är precis framför ögonen.

Att kunna välja plats och sammanhang utifrån ens behov för stunden återkom i studenternas beskrivningar av vad som möjliggör att vara på campus. Ibland har man behov av att sitta enskilt och ostört, och ibland vill man sitta tillsammans med andra – och därav behöver det också finnas olika typer av platser som möjliggör *studenters behov av valfrihet och variation*.

Utöver att studenterna efterfrågade platser och miljöer som är anpassade efter olika behov så lyfte de fram behovet av *väl utformade studieplatser med god ergonomi* för ändamålet. Exempelvis höj- och sänkbara bord och stolar som kan anpassas efter olika kroppslängder, en god ljudmiljö/akustik, samt tillgång till eluttag, dagsljus och belysning som kan anpassas av studenterna.

Flera studenter betonade att platser som upplevs som *mysiga och hemlika platser* som man gärna vill vara på. En positiv "vardagsrumskänsla" illustrerades i flera av bilderna som studenterna tagit och användes som exempel på varför man vill spendera tid på en plats. Här diskuterades till exempel hur fakulteten på ett enkelt sätt skulle kunna arbeta för att en plats som upplevs mörk och dyster med relativt små medel skulle kunna bli mysigare:

Alltså den här vardagsrumskänslan, om man istället kan spela på det då (...). Ja, alltså kan man sätta in lite böcker? Kan man sätta in gardiner? Och då få mer av den här vardagsrumskänslan. Kan man sätta ett piano där i källaren? (skrattar). Att istället bygga på att det ska bli mysigt här. Det hade ju varit otroligt!

Figur 6. Det så kallade biblioteket på Psykologiska institutionen. Röda fåtöljer, en rund matta och bokhyllor.

En miljö som diskuterades vid båda workshoptillfällena, och som flera studenter tagit bilder av, var det så kallade biblioteket (figur 6) på Psykologiska institutionen. Beskrivningarna av platsen var tudelad, men över lag positiva. Platsen beskrivs som lugn, vacker och rofylld. Platsen beskrivs också som avvikande, men på ett positivt sätt, genom att det finns mattor på golvet som bidrar till att miljön upplevs inbjudande och trevlig. Det är en plats som beskrivs som "tyst" men samtidigt som en plats som "inte är den bästa tentapluggplatsen". Det är en plats som beskrivs passa för "en tupplur", för läsning och planering. En del studenter upplevde dock att de stör när de går in. En tänkbar tolkning är att det är en plats som inte är självklar för studenterna att erövra och känna ägandeskap över men för de studenter som kan det så upplevs den som mycket positiv och en plats där några av de medverkande studenterna spenderade mycket tid.

Även *betydelsen av utemiljön som en förlängning av informella fysiska lärmiljöer* framkom i materialet. En student gjorde en liknelse med rasten i grundskolan då eleverna alltid uppmuntrades att gå ut och konstaterade att "det finns ju liksom något i det, att avbryta liksom". Studenterna lyfte fram några utemiljöer som de uppskattade, till exempel terrasserna vid Annedalsseminariet och Psykologiska institutionen, där det finns "lite växter och fina sittplatser." I något fall kunde studenterna sitta inomhus och se ut över en inbjudande utemiljö, vilket uppfattades som mycket positivt.

Hur bör fysiska lärmiljöer utformas för att studenter ska känna trivsel och välbefinnande?

Vid de båda workshopstillfällena bad projektgruppen avslutningsvis studenterna att individuellt skriva ner förslag på hur lärmiljön skulle kunna förbättras. Eftersom en del av projektets syfte varit att ta fram enkla och kostnadseffektiva åtgärder som är genomförbara för fakulteten så ombads studenterna att i första hand föreslå enkla och "billiga" åtgärder. Tabellen nedan är en tematisering av studenternas förslag. Tabellen redogör i fallande ordning för de förslag som flest respektive minst antal studenter har lämnat. Vikten av att skapa studieplatser med god ergonomi, en estetiskt trivsam miljö, bra belysning och god akustik var de förslag som flest studenter lyfte

TEMA	ANTAL	EXEMPEL
Ergonomi	19	Bra stol och bordshöjd helst höj- och sänkbara stolar. Se till att bord och tillhörande stolar är i en ergonomiskt bra position. Gör det bekvämt! Stolar med armstöd och som man kan snurra på.
Estetik	16	Trevlig atmosfär. Hemtrevligt. Mer konst. Fler mattor. Elljus på borden.
Belysning	15	Ljusramar (fakefönster) i källaren. Mer punktbelysning. Bra belysning men inte för ljus som sjukhusbelysning. Placera bra studieplatser intill miljöer med ljusinsläpp.
Akustik	14	Mer dämpning i högljudda trappor. Mer ljuddämpning. gardiner från tak till golv. Mer textilier, både för mys och ljudabsorberande. Ljudisolerade miljöer är jätteviktigt, sätt upp akustikpaneler,
Levande växter	10	Mer grönska och växter. Växter - massor! Konst och växter som gör miljön mer livfull gör jättestor skillnad för välmåendet. Växter!
Grupplatser	9	Fåtöljer. Fler soffgrupper. Alltså inte bara rader med soffor bredvid varandra. Bekväma stolar sittplatser som passar till olika storlekar på grupper. Miljöer där man kan interagera med andra studenter.
Förvaringsskåp	6	Skåp så man kan lämna in sina grejer/värdesaker när man pluggar i skolan
Inkluderande och tillgänglig miljö	6	Laga trasiga hissar snabbare. Prioritera funktion och hjälpmedel (hissar, flyttbara bord etc). Mikrofon till alla föreläsningssalar, införa att alla måste använda dessa vid föreläsning.
Tillgång till eluttag	6	Eluttag överallt.
Temperatur-reglering	5	Filtar i kalla miljöer. Värme i salarna.
Varierade lärmiljöer	6	Sitta tyst själv/ute bland andra. Platser till för olika syften (hårda, mjuka, diskussion, fokus, ensamarbete). Fler tillgängliga gruppum
Utemiljö	3	Trevligare utemöbler som är sköna och fler sittplatser ute.
Studentrestaurang	3	Bra lunchrestaurang, inte bara café. Vi studenter borde ha möjlighet till billigare lunch och kaffe än i butik!
Luftkvalitet	2	Bättre luft.
Skyltning	1	Tydligare att hitta var saker ligger.

Den typ av lärmiljö som studenterna beskrivit i sina åtgärder kan sammanfattas som en miljö med en variation av olika typer av studieplatser som är anpassade till den funktion de ska fylla. Det finns goda möjligheter att ladda datorer och mobiltelefoner. Lokalerna är ljuddämpade och har en god ljudmiljö liksom en anpassad ventilation och behaglig inomhustemperatur. Sittmöblerna är bekväma. I miljön finns såväl textilier som konst och levande växter som bidrar till en god atmosfär. I anslutning till lärmiljön finns förvaringsskåp där studenterna med hjälp av sina studentkort kan låsa in ytterkläder, värdesaker och väskor under tiden som de befinner sig i lokalerna. I lokalerna finns också möjlighet för studenterna att få tillgång till prisvärt kaffe, te och mat. Lokalerna är tillgängliga för alla studenter oavsett funktionsvariationer och hinder i tillgänglighet åtgärdas skyndsamt. Det finns tillgång till en trevlig utomhusmiljö med gott om sittplatser för såväl paus som studier.

Rekommendationer

En del av syftet med SHAPE har varit att sammanställa *konkreta och kostnadseffektiva* förslag på åtgärder som kan vidtas för att öka studenters trivsel, välmående och lärande. Rekommendationerna nedan ligger i linje med vad studenterna själva lyft som prioriterade frågor.

För att utveckla den fysiska lärmiljön vid Samhällsvetenskapliga fakulteten föreslår projektgruppen att fakulteten vidtar följande åtgärder (utan inbördes ordning):

- Inrätta platser för läsbar förvaring på campus.
- Uppgradera slitna möbler samt ombesörj ommålning av väggytor.
- Se över möblering så att det finns en variation av platser, till exempel platser som möjliggör att sitta enskilt likväl som platser som främjar social interaktion.
- Ta fram lättillgänglig information om vilka studieplatser som är bokningsbara.
- Inred med fler levande växter.
- Inred miljöerna med färg, textilier, textilkonst, affischer, böcker, tavlor och andra typer av utsmyckningar.
- Skapa mer "mysbelysning" i miljöerna, exempelvis genom portabla bordslampor och möjlighet att styra belysningens intensitet.
- Skapa studieplatser med höj- och sänkbara bord och stolar.
- Arbeta med ljuddämpande åtgärder av olika slag: fler mattor, paneler på väggarna, stoppmöbler etcetera.
- Genomför ett försök med mindre kostsamma inköp (till exempel filter) för att undersöka om det är möjligt att utrusta de informella lärmiljöerna på detta sätt utan att miljöerna drabbas av skadegörelse eller stöld.
- Undersök möjligheten att inrätta "studentkök" eller "studentcaféer" med tillgång till exempelvis kaffe- och vattenkokare.

Projektgruppen rekommenderar att det fortsatta arbetet med att anpassa och utveckla fakultetens informella lärmiljöer sker i dialog med studenterna.

Referenser

Abrahamsson, H. (2015) Dialog och medskapande i vår tids stora omställning. Utbildning & Lärande, 9, 20– 40.

Asim, F., Chani, P. S., Shree, V., & Rai, S. (2023). Restoring the mind: A neuropsychological investigation of university campus built environment aspects for student well-being. *Building and Environment*, 244, 110810.

Idéprojekt Lärandemiljöer Högskolan Gävle

https://www.akademiskahus.se/contentassets/8dc4ff6f3fd14aae9863059f9a911412/ideprojekt_larandemiljoer_hig_210504.pdf

Framtidens lärandemiljöer vid SLU Alnarp

<https://www.akademiskahus.se/contentassets/1cd8859534274d1c8ce99d8b76a34208/rapport-framtidens-larandemiljoer-slu-alnarp.pdf>

Muhammad, S., Sapri, M., & Sipan, I. (2014). Academic buildings and their influence on students' wellbeing in higher education institutions. *Social indicators research*, 115, 1159-1178.

Olsson, T. M., Broberg, M., Frisk, S., Wackenhut, A. F., Kjellin, D., Gullstrand, S., . . . Skoog, T. (2024). Health-promoting learning environments in higher education: A scoping review of structural interventions to protect student mental health. *European Journal of Education*, 59(4) doi:<https://doi.org/10.1111/ejed.12772>

Pateman, C. (1970) *Participation and Democratic Theory*. London: Cambridge University Press.

Skoog, T., Frisk, S. & Nurbo, A. (2023). Slutrapport Projektet Hållbara och tillgängliga lärmiljöer (HTL). Samhällsvetenskapliga fakulteten, Göteborgs universitet.

van den Bogerd, N., Dijkstra, S. C., Koole, S. L., Seidell, J. C., de Vries, R., & Maas, J. (2020). Nature in the indoor and outdoor study environment and secondary and tertiary education students' well-being, academic outcomes, and possible mediating pathways: A systematic review with recommendations for science and practice. *Health & place*, 66, 102403.

Wang C, Burris MA. (1997) Photovoice: concept, methodology, and use for participatory needs assessment. *Health Educ Behav*. Jun;24(3):369-87. doi: 10.1177/109019819702400309. PMID: 9158980.

Wass, R., Anderson, V., Rabello, R., Golding, C., Rangi, A., & Eteuati, E. (2020). Photovoice as a research method for higher education research. *Higher Education Research and Development*, 39(4), 834-850. doi: <https://doi.org/10.1080/07294360.2019.1692791>

Wilson, H. K., & Cotgrave, A. (2016). Factors that influence students' satisfaction with their physical learning environments. *Structural Survey*, 34(3), 256-275.

Worsley, J. D., Harrison, P., & Corcoran, R. (2021). The role of accommodation environments in student mental health and wellbeing. *BMC Public Health*, 21, 1-15.

Bilaga 1

SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA FAKULTETEN

Information om forskningsprojektet SHAPE (Student Health and Physical Environments)

I denna informationstext berättar vi om SHAPE-projektet som genomförs under 2025. Projektet genomförs av forskare vid Samhällsvetenskapliga fakulteten och finansieras av regeringsmedel för en satsning på insatser som ska främja studenters hälsa. I SHAPE-projektet vill vi besvara frågor om vad det är som gör att studenter trivs på campus.

Forskningshuvudman för projektet är Göteborgs universitet. Med forskningshuvudman menas den organisation som är ansvarig för projektet. Forskningen är godkänd av Etikprövningsmyndigheten, diarienummer för prövningen hos Etikprövningsmyndigheten är 2024-08399-01.

Vad handlar projektet om och varför gör vi det?

Projektet fokuserar på hur studenter upplever några specifika fysiska lärmiljöer vid Samhällsvetenskapliga fakulteten. Med fysiska lärmiljöer syftar vi på de rum, lokaler och ytor på Campusområdet där du som student brukar vistas. Projektet har sin bakgrund i tidigare forskning som visar att utformningen av fysiska lärmiljöer är viktig för studenters trivsel, känsla av tillhörighet och välbefinnande. Nu vill vi öka kunskaperna om hur fysiska lärmiljöer kan utformas på ett sätt som främjar studenters hälsa i dessa olika avseenden. En avgörande faktor i detta arbete är att ta del av studenters perspektiv och infallsvinklar.

Vi rekryterar nu deltagare till SHAPE-projektet. Vår målsättning är att inkludera ett tjugotal studenter som studerar vid Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet. Vår förhoppning är att du vill delta. SHAPE-projektet kommer att mynna ut i konkreta förslag på hur fysiska lärmiljöer kan utformas på ett sätt som gynnar våra studenter. Din insats skulle ge ett viktigt bidrag till detta arbete!

Hur går projektet till?

Projektet bygger på en kvalitativ forskningsmetod som kallas för photovoice ([Wass et al., 2020](#)). Läs gärna artikeln om du är nyfiken på att veta mer om metoden. Nedan följer en kort beskrivning av projektets tre olika delar.

1: Inledande träff

Alla studenter som har visat intresse för att delta kommer att bjudas in till ett Zoom-möte med projektgruppen **onsdagen den 5 november, 16.00-17.00**. Zoom-länken mailas ut till de som anmäler sitt deltagande i projektet. Mötet inleds med att vi i projektgruppen informerar om projektet, dess bakgrund och upplägg i mer detalj. Det kommer också finnas möjlighet att ställa frågor.

Inför mötet kommer vi be dig att fundera över en fysisk lärmiljö som du tycker fungerar bra utifrån att det är en plats där du som student trivs och vill vara. Du kommer att få berätta om vad som utmärker denna plats och varför du tycker att den fungerar bra. Det behöver inte vara en plats på Göteborgs universitet, även om det kan vara det.

2: Ta fotografier

Efter det inledande mötet tar den andra projektfasen vid. Denna består i att du under en tvåveckorsperiod använder en kamera (till exempel kameran i din telefon) för att ta fotografier som representerar hur du upplever en specifik fysisk lärmiljö. För dig som inte har tillgång till kamera finns det möjlighet att låna. Fotografierna kan visa den konkreta miljön, men det kan också vara fotografier som på ett mer abstrakt sätt representerar hur du upplever platsen – till exempel fotografier som gestaltar vilken känsla platsen ger dig. Fotografierna behöver inte ha bra kvalitet eller en särskild stil, huvudsaken är att de betyder något för dig. Under denna period vill vi att de som deltar i projektet tar 2-5 foton totalt. **Maila dina bilder senast den 19 november till shape@samfak.gu.se**

3: Diskutera fotografier tillsammans med andra studenter

I den tredje och avslutande delen av projektet kommer alla studentdeltagare att bjudas in till en gruppdiskussion. Under gruppdiskussionen får du samtala med andra studenter som deltagit i projektet. Du kommer att få dela de bilder som du tagit och prata om vad de betyder för dig. Vi som arbetar med projektet kommer att vara med och moderera diskussionen. För att vi sedan ska kunna analysera materialet så kommer diskussionerna att spelas in.

Datum och plats: Workshopen kommer äga rum **21 november 15.00-17.00** i sal **ALC Haga, Sprängkullsgatan 25.**

4. Arvode

Som tack för ditt deltagande kommer du att få ett arvode på 1000 kronor. Ersättningen betalas ut i slutet av projektet. Arvodet kommer att anses som ersättning för arbete och därför kan du komma att behöva redovisa det som inkomst för Skatteverket.

Fördelar och risker med att delta

En möjlig risk med att delta i projektet skulle kunna vara att ditt deltagande inkräktar på dina studier, men eftersom du själv styr när och hur du fotograferar bedömer vi denna risk som minimal. Den första informationsträffen och det avslutande gruppsamtalet schemaläggs på en tid som passar alla studentdeltagare i gruppen. Vi räknar med att dessa två träffar tar 1-2 timmar/träff i anspråk. Fotograferingsdelen av projektet lägger du upp självständigt. Det är viktigt att veta att det är helt frivilligt att vara med i projektet. Du kan när som helst kan avbryta ditt deltagande utan att berätta varför.

En fördel med att delta i projektet är möjligheten att göra sin röst hörd i frågor som rör studenters lärmiljö och välbefinnande. Resultaten från projektet kommer att användas för att ta fram konkreta förslag på hur Samhällsvetenskapliga fakulteten kan förbättra fysiska lärmiljöer utifrån studenters perspektiv.

Vad händer med de uppgifter som samlas in?

I projektet kommer vi att samla in data i form av fotografier och ljudupptagningar från gruppdiskussioner under del tre av projektet. Vi kommer att samla in grundläggande demografiska (till exempel ålder) och utbildningsrelaterade uppgifter om alla som deltar i syfte att beskriva vår studiepopulation, men det kommer inte att gå att härleda dessa uppgifter till dig som person. När vi presenterar resultat från projektet kommer vi att göra det på ett sätt så att inga enskilda individer kan identifieras. Alla foton avidentifieras innan de används som diskussionsunderlag under projektets gång, i presentationer eller i vetenskaplig publicering.

Vem är ansvarig och till vem kan du vända dig om du har frågor?

Ansvarig för personuppgifter i projektet är Göteborgs universitet och deltagare har rätt att kostnadsfritt få ta del av samtliga uppgifter om sig som hanteras och vid behov få eventuella fel rättade. Deltagare kan också begära att uppgifter som samlats in raderas eller att behandlingen av personuppgifterna begränsas. Kontaktperson är professor Carolina Lunde (e-post: carolina.lunde@psy.gu.se, mobilnummer: 0708 28 87 31). Dataskyddsombud nås via dataskydd@gu.se. Om du är missnöjd med hur dina personuppgifter behandlas har du rätt att ge in klagomål till integritetsskyddsmyndigheten, som är tillsynsmyndighet.

Om du har några frågor kring forskningsprojektet kan du höra av dig till projektansvarig Carolina Lunde (e-post: carolina.lunde@psy.gu.se, mobilnummer: 0708 28 87 31) eller projektassistent Agnes Nurbo (e-post: agnes.nurbo@gu.se, mobilnummer: 0766 18 39 04).

Länk/QR-kod till samtyckesblankett (ifylles vid workshop den 21 november)

[Samtycke i SHAPE-projektet](#)

